

Swenska Aftonbladet Tidningen

Arg. XVI.

Winnipeg, Man., Onsdagen den 29 Januari, 1908.

No. 5

CANADA

BOISSEVAIN, Man. En eldsvåda, som det tros var anlagd af någon illasinnad person, förstörde i lördags natt en ladugård tillhörande James Neelin. Två hästar och omkring hundra höns inbrändes.

ELDSVÅDA I FORT FRANCES, Ont. Odelade i söndags morse en mindre byggnad hvilken användes som skomakarverkstad. Två män, J. Stevenson och James McKinnon, inbrändes.

GRAND TRUNK PACIFIC kommer att inom en linje alltigenom framtid halva linjen mellan Portage la Prairie och Saskatoon färdig för trafik. Detta är ett evenemang som settlarna i de distrikt där banan passerar länge väntat på.

SASKATOON, Sask. John Solt, som namnet till trots påstås vara svensk arresterades förleden vecka för stöld af en pås. Påsen tillgreps i Royal hotell. Solt har aftjänat ett fängelsestraff i Stony Mountain.

DIDSBURY, Alta. Henry Gable, en man 74 år gammal, träffades för några dagar sedan på hemvägen från ett väckelsemöte af ett slagfall, som om några timmar hade döden till följd. Den allmänna var en välkänd och aktad man, och söres af många.

CROSSFIELD, Alta. Nils Benson, en settlare boende vid Dog Pound, har i dagarna anlagts för att hafva olöfligt tillägnat sig en stut. Karlen synes vara excentrisk och besynnerlig, ty för några år sedan fick han betala \$40 för värdepapper handterande af skjutvapen. Hans sak har hänskjutits till kriminaldomstolen i Calgary.

PETER VERIGIN, den välkände doukhobor-ledaren, har i dagarna utfärdat ett påbud att all boskap och all fjäderfä som tillhör doukhoborerna, måste säljas. Även förbudet begagnadt af te, kaffe och socker. Detta senare påbud har ej upptagits med valvija af hans anhängare, som, och det synes med rätta, finna påbudet alltför drastiskt.

ETT FÖRSLAG FÖRBUDANDE FÖRSÄLJNING AF RUSDRYCKER inom provinsen frammanför förleden vecka i Albertas parlament af Mr. Hilbert från Rosebud. Förslaget väckte en livlig debatt. Generaladvokat Cross talade mot förslaget på grund af att allmänna opinionen ännu icke vore mogen för ett sådant steg. Desutom var den s. k. licensakten lika med prohibition i landstrikten och den var strängt tillämpad i provinsen. Vid röstning voro 20 emot och 2 för förslaget, som således föll igenom.

RÖFVERI I HEADLING, Man. W. Buchanan, boende i Headling, var i fredags afton på väg hem från Winnipeg, då han i närheten af St. Charles anhölls af några rövare, som, efter att hafva kastat en filt öfver huvudet på honom, ur fickorna uttog \$40, som han råkade hafva på sig. Sälde han det hafva sina faror och besvärigheter att hafva kontanter, likväl som att inga hafva.

COBALT, Ont. I fredags afton inträffade en explosion i centralgruivan, i det 100 lbs. dynamit exploderade. Ingen af arbetarna skadades.

STORA JÄRNVÄGSARBETEN för Västra kommer C.P.R. under året att företaga. Dubbelspåriga linjen mellan Winnipeg och Fort William skall göras färdig under kommande säsong. Anslag för färdigbyggnad af linier från Tuxford till Lacombe och från Saskatoon till Wetaskiwin ha beviljats. Färdigbyggnad af linier från Tuxford till Lacombe kommer att gifva direkt förbindelse mellan Moose Jaw och Edmonton via Lacombe. Saskatoon-Wetaskiwin linjens färdigbyggnad kommer att förbinda Edmonton och Winnipeg via Kirkella och Wetaskiwin. Dessutom komma linier att etableras direkt förbindelse mellan Braberg och Esterhazy, Weyburn och Stoughton, Shebo och Lanigan. Alla dessa linjers fullbordande kommer att sätta påminning i rörelse samt att icke ringa grad beförda Västeras utveckling, framåtskridande och välstånd.

VY AF FORT FRANCES, SEDT I FOGELPERSPEKTIV. Visande fallen och de förberedande arbeten som gjorts för dambyggnad.

Ovanstående visar en vy af Fort Frances vid Rainy River, en plats på grund af sina vattenfall kommer att bli af största betydelse som fabrikscentrum. Platzens värde som strategisk punkt i fråga om trafik och handel upptäcktes för länge, länge sedan af Hudson Bay-bolaget, som här ankommer att bli af största betydelse i handelspost. I sammanhang härmed kan nämnas att Hudson Bay alltid korrekt utvalt goda och viktiga centra för anläggning af sina stationer. År 1879, då McKenzie-regeringen började bygga järnväg som fick namnet C.P.R., hade ritningar uppgjorts för att draga järnvägen till Fort Fran-

ces, men regeringsförändring gjorde att planerna ej blevo på det sättet genomförda. Först på senare åren har uppmärksamheten i Nordamerika och anslås till en gen riktats på denna punkt och dess utmärkte resurser som ett fabrikscentrum. Vattenkraften, som kan erhållas från fallen, lär vara något enastående, om Niagara-fallet undantagas, bland de största i Nordamerika och anslås till en 60,000 hästkrafter. Kostnaden för damm-anläggningen beräknas till \$3,000,000.

TEULON, Man. William N. Cosette i Inwood har i dagarna utnämns till fredsdomare (Justice of the Peace) i sitt distrikt.

FRAN VISCONTI, Sask. meddelas att en homesteader, Mr. Bradson, i lördags natt begått självmord genom att hänga sig. Han efterlemnar hustru och flera barn. Bradson var norman till börd.

HOTELLVÄRDEN JAS. McKIE, som under 48 år förestått ett hotell i Belleville, Ont., aftor förleden vecka i den höga åldern af 78 år.

I TRAKTEN AF RÄDNING MOUNTAIN, Man., håller ett bolag på att borra efter olja. Det säges att teknen tyda på att olja förefinnes och de som bekosta företaget äro fulla af hopp.

NELSON, B. C. Det är fråga om att denna stad i dagarna skall övertaga den kradstation som nyligen anlagts vid Kootenay-floren, 11 mil nedom staden. Anläggningen har en kapacitet af 15,000 hästkrafter.

ETT FRANSKT-KATOLSKT SETTLEMENT lär det vara meningen att anlägga i Moose Jaw-distriktet. Flera ledande franskanadensare äro i favor af att i någon plats i Västra bilden ett nytt Quebec, där de kunde utveckla sig i enlighet med sina traditionella och karaktäristiska särdrag.

EN NY JÄRNVÄG för norra delarna af Västra Canada är det meningen att anlägga. Den kommer att kallas "The Hudson Bay Pacific Railway" och skall, om dess inkorporering bilades, bli af betydelse för den västra delen af Kanada. Bolaget har ett kapital af ett hundra millioner dollars. Bolagets förtroendemann (trustees) synes alla vara framstående amerikaner.

ETT RIKT GULDfynd har gjorts vid sammanlödet af Ingens och Findlay-strömmarna ungefär halfvägs mellan de canadensiska Klippbergen och Cassiarbergen i British Columbia. Allmän rusning har under de senaste veckorna ägt rum från Hazelton till det nya gulddistriktet. Fyndet gjordes af prospektörer, som i två år varit sysselsatta med att leta efter guld.

WOLSELEY, Sask. Sam Prior, som undergått rättegång för mordet af Rosa Mohr förleden sommar, blev i fredags funnen skyldig och dömdes att hängas den 26 Mars. Af hvad som under rättegången framgick synes det att den lilla flickan på något sätt råkat reta mannen, så att han i ursinne slog till henne och sedan skar halsen af henne samt begref liket, där det anträffades några dagar senare.

MAJORITETEN AF DOUKHOBORERNA äro i favor af att uppgifva samhörighetsprincipen och bli oberoende, påstår pastor John McDougall, hvilken noga studerat förhållanden som existera i den egendomliga sekten. Alla doukhoborer hafva dock ett gemensamt sett de beklaga att några fanatiskt gifvit sig ut på vandring och genom sina egenbetor och sitt opassande uppförande satt doukhobornamnet i misskredit hos allmänheten.

KENORA, Ont. En af platsens tidigaste bebyggare, Wm. J. Major, påträffades i måndags morse liggande död i sängen. Han hade bott i Kenora i 23 år.

EN UPPFINNARE I NEPEWA (Man.) har i dagarna i Washington erhållit patent på en hönom förfärdig maskin att blåsa bort agnar från säden.

ETT NYTT GULDFÄLT har upptäckts vid Ingens och Findlay-floren, meddelas från Kamloops, B. C. Det påstås att den gula metallens ymnigt förefinnes i den nya fyndorten, och en mängd folk flockar dit.

HAN SÄLDE "PERUNA." En apotekare i Toronto har åtalats för olaga rusdriksförsäljning. Han sålde den vid ett bredt annonserade och af många både präster och lekman rekommenderade hälso-drycken "Peruna", som innehåller mera alkohol än något annat.

INGA JAPANER FRÅN HONOLULU säger att ångfartyget ej mer mottaga japaner till hamnar i British Columbia, på grund af den nya förordning för invandrare hvilken immigrationsdepartementet utfärdat.

GLEN EWEN, Sask. Fyra män bevede sig för några dagar sedan tillfälle att stjäla en flaska "wood-alcohol" från en läkarens kontor. Okunniga om att de hade, så att säga, döden i grytan, började de att imundigsa nekarn med det resultat att tre af dem afled, men den fjärde af dem hoppas man kunna rädda.

NORTH BATTLEFORD, Sask. Eld utbröt en afton förleden vecka i Can. Northerns stationshus härstades. Chefkontoristen Harry Lang belann sig i östra våningen och innan han kunde komma ned, hade elden gript omkring sig, så att det var omöjligt att undkomma och han inbrändes. Långs hem var i Owen Sound, Ont.

BROADVIEW, Sask. En dog förleden vecka observerades ett lätt regnfull på denna plats. Det är ofta det regnar i denna ort under Januari månad.

ELDsvåda utbröt i måndags vid en brobyggnad vid Clover Bar, Alta., ej långt från Edmonton. Elden vällades af gnistor från ett lokomotiv, som antände timmerställningen. Arbetare befundo sig uppe på ställningen, och innan de hunno ned till marken, blevo tre af dem illa brända. En af dem dog af skadorna. Hans namn uppgifves vara Gustavus.

ÅTER EN DYNAMITEXPLOSION ägde rum i närheten af Kenora i måndags. Oljekan inträffades norr om Hawk i McDougalls Camp. Offret var denna gång en norman, G. Johnson, som hade anställning som förmän. Johnson höll på att ladda ett borrhål, som ej hunnit afkyllas, då explosionen inträffade. Laddstaken drefs genom hjärtat på den olycklige. Han var 44 år gammal.

FRAN RED DEER, Alta., meddelas att två fransmän, som nyligen anländt och som lära vara försedda med "stor-kofvan", tänka anlägga ett bryggeri på platsen.

HUMBOLDT, Sask. J. Schuster, en settlare, påträffades i söndags 3 mil från staden ihjälfrusen. Han hade varit i staden och berusat sig. "Hydran" kräver offer.

STONEWALL, Man. Geo. Emms som sågades ved med en cirkelsåg blev i dagarna illa skadad, då sågklingan råkade lossna och flög af, träffande Emms.

G.T.P.-VERKSTÄDerna i Toronto heiva stegarna upp för en kort tid. Orsaken förefordes vara reparation, men arbetarne påstå att det gjorts för att spara pengar.

BAWLW, Alta., har nu en veckotidning kallad "The Sun" (solen), som innehåller 8 sidor på 3 spalter. Den synes vara väl anlad som annonsmedium. A. L. Eastley är redaktör.

UTSÄDE FÖR FARMARENA i Alberta och Saskatchewan är Dominion-regeringen beredd att anskaffa. Den summa som beviljats för ändamålet påstås vara \$4,000,000, som provinserna antagligen behållmaktigas att distribuera.

RAINY RIVER, Ont. Platsens nyaste hotell, kalladt King Edward-hotellet, har i dagarna försålts till Messrs. Donald Gibson från Winnipeg och MacIntosh från Rainy River.

MINNEDOSA, Man. Även till denna plats strökte sig det i Winnipeg och andra städer för några dagar sedan rådande tropiska klimatet. Som ett bevis härpå kan nämnas, att en Mr. Badger för några dagar sedan såg en stor vacker fjärl flygande rundt.

Efter de senaste dagarnas ganska skarpa kyla torde det komma att dröja ett bra 'ryck', innan en dylik varelse åter uppträder i det fria.

MIDALE, Sask., kommer inom en kort tid att få sig en veckotidning, påstås det. Redaktör Howard af "Halbrite News" lär stå i spetsen för företaget.

Under de senaste veckorna har här pågått en evangelistisk kampanj, som ledts af resemisionär F. Palmberg och haft till resultat att medlemsantalet i Midale svenska baptistförsamling omringelärdubblats, d. v. s. stigit från nägot öfver trettio till mellan sextio och sjuttio.

PRÖVA UTSÄDET NOGA! är det råd, som chefen för statens friprofningsanstalt i Ottawa ger västeras farmare. Anstalten är nu färdig att utdelat bulletiner öfver de gjorda experimenten med 3,000 prover af 1907 års skörd. Resultatet visar, att lvetet är det icke stor fara med, men hafre och korn bör prövas. Detta sker genom att utsåden in i lådor och uppdraga dem inomhus som vanliga rumsplanter. De bästa trakterna att taga utsådesprover ifrån äro sydvästra Manitoba, södra Saskatchewan samt de nyare distrikten som ligger utmed det s. k. halfförta bältet.

CANADAS PARLAMENT. Den senast flydda veckan har varit mycket lugn. Inga vidlyftiga debatter hafva ägt rum. Man synes spara på sina krafter till dess man fått höra finansministerns budgettal.

En del af oppositionen begärda papper och handlingar hafva framlagts till granskning. Flera 'billar' hafva passerat andra och tredje läsnigen. Olika deputationer uppvakta regeringen, för att skaffa understöd af företaget inom sina municipaliteter, såsom vägbyggnad, landbruksföreningar o. s. v.

UTLANDET

JAPAN. Japanska regeringen fortsätter med sina inköp af explosivämnet "cordite".

PORTUGAL. En ny sammansvärjning mot Portugals regering har i dagarna upptäckts. Det var meningen att lönmörda de styrande, tillställa upplopp och sedan lå republikan proklamerad.

HONDURAS, Central-Amerika. En af de bland Syd- och Central-amerikas republikar så vanliga och periodiskt återkommande revolutionerna har utbrutit i Honduras. Närmare underrättelser därom saknas, då detta skrifves.

SERBIEN. Hungersnöd rasar i somliga landtidsstråk, och stor nöd råder bland befolkningen. Arbetslösa kunna ej erhålla sin utkomst och brottsligheten tilltager. Tidningarna anmoda regeringen om att ingripa.

SPANIEN. Konung Alfonso hade i torsdags ett jagtöfventyr, som lätt kunnat sluta illa. Han jagade vildsvin och sköt en stor galt; i tron att denne var död gick konungen fram, då galten, som endast särats, rusade mot sin fiende. Ett väl riktat skott från konungens följeslagare fällde dock djuret, innan dess betar träffade konungen.

DANMARK. Stöftet af Holger Drachman, den store danske författaren, som afled den 15 de denna, brändes i söndags i enlighet med den allmänna testamentet gjorda förordningar. Hans gravhöj kommer att resas å Skagens udde på Jyllands norra kust.

I går meddelades från Köpenhamn, att konung Edward i en snar framtid kommer att besöka Danmarks hufvudstad. Det antages att besöket har politiskt syfte, nu då Sverige, Tyskland och Ryssland föra underhandling angående Östersjö-frågan.

NORGE. Vid stortings öppnande i måndags å. d. tillkännagaf konung Haakon i sitt trontal, att regeringen ämnade i stortings löfga fram förslag om nya järnvägars anläggande under de närmaste tolv åren samt ett annat om de vilkor, hvart på koncessioner skulle beviljas till förvärf af skogar, vattenfall och grufof i Norge. — Norsk stortinget godkände enbörjligt det af Norge, Frankrike, Storbritannien, Tyskland och Ryssland den 2 Nov. 1907 undertecknade fördraget, hvart Norges integritet garanteras.

ENLÄND. Förleden onsdag var det 7 år sedan kung Edward tillträdde regeringen. Han har under denna tid lagt i stora egenkapen som gjort honom älskad af hans undersåtar och som gjort honom respekterad som statsman och regent.

— Frälsningsarméns "sjöfjördsbyrå" — denna specifikt engelska inrättning — har nu utsånt sin första ämbetsutövare. Byrån har under år 1907 anlitats af 1,125 o-lyckliga sjöfjörds-kandidater: präster, läkare, officerare, journalister, säkfrörer, skådespelare, polismän och många andra kategorier. Orsakerna till sjöfjördsstankarna uppgifvas procentvis såhanda: pекunära vanskligheter 54 procent, alkoholism 11 procent, "melankoli" 9 procent, olyckligt kärlek 21 procent, begärliga brott 5 procent.

SVERIGE. En af de personer, som föröfvade röveriet i Tillis för ett år sedan, arresterades i fredags i Stockholm, då han försökte värla några 500-rubelsedlar. Mannen, hvilkens namn är Kruschinsky, kommer att utlemnas till ryska myndigheterna.

— Dr. Gustaf Fredrik Giljam, f. d. universitetskanslär och eklektisk-stukminister, afled i torsdags förra veckan i en ålder af 75 år. Han var ledamot af riksdagens första kammare och riddare af Serafimerorden. Han ansågs vara landets förförsta auktoritet i de klassiska språken.

— Östersjöfrågan dryttas nu i de större svenska och danska tidningarna. Denna fråga synes sätta myror i hufvudet på de olika landens diplomater och alla medgifva att frågan är kvistig.

— En utplugg af socialistorganet Arbetarebladet i Cefle har konfiskerats på grund af att det innehållit smädliga uttryck mot Tysklands kejsare.

Förenta Staterna

THE NATIONAL BANK OF NORTH AMERICA, med kontor i New York, inställde i lördags sina betalningar och är i händerna på utredningsmän.

MRS. EDDY FLYTTAR. Det har väckt stor förvåning bland "Christian Scientists" att Mrs. Eddy, sekterns öfverhuvud, flyttat från sitt hem i Concord, N.H., till Newton, Mass. Flyttningen har förtagets i största tyshet. Orsaken angifves icke.

ELDSVÅDA I CHICAGO, den största sedan den store branden 1871, utbröt i går afton. Förlosten anslås till öfver en million dollars. På grund af branden afstannade gatutrafiken för flera timmar.

EN FÖRSKRÄCKLIG EXPLOSION ägde rum i grustaden Hooking, Ia., i lördags morse, då 500 pounds dynamit exploderade och förstörde hvarstenda hus. Märkvärdigt nog skadades ingen af vägnarna. Explosionen var så våldsam, att fönstren gingo sönder i staden Albia, som ligger tre mil från Hooking.

SEATTLE, Wash. Normala bankförhållanden råda nu åter i Seattle, sedan stadens samtliga banker återupptagit "cash payment". I praktiken ha reda pengar någon tid betalats af en del banker, men nu är detta fallet utefter hela linien. Pengar som lagts på kistbotten börja nu rikligt flöda till bankerna. Förtroendet har återkommit och med detta skall det ej dröja förrän affärslivet åter är i full gång. Naturligtvis får man ej vänta, att tillerna skola bli så goda på länge, som de voro ett par år före krisen, men företags-samhet och den arbetstillfällens skola sakta men säkert återkomma, sedan bankerna åter arbeta på normal basis.

ASKER, Alta. Roy Erikson rådde nyligen ut för en svår olycks-händelse. Medan han arbetade på en väderkvarn, råkade högra handen fastna i maskineriet, med den påföljd att tummen slets af. Han togs till Ponoka för erhållandet af läkarevård och befinner sig så väl som man under omständigheterna kan vänta.

FILLMORE, Sask. Edward Anderson, en homesteader boende 12 mil nordost om denna plats antändes i söndags liggande död vid Crieff-skolhuset. Hans hufvud lams insmård i ett stältrådsstängsel i närheten. Anderson hade ett stort skårår på halsen och bländade öfver ögat. Huru olyckan hänt eller om den allmänne mordats är ännu okänt. Anderson var 35 år gammal och kom från Iowa för några år sedan.

B. C. SÄGVERKSÄGARE OCH TIMMERHANDLARE mötte förleden vecka i Vancouver, B.C., och bestämde sig för nedläggning af bräddpriser med \$3 pr tusen fot. I provinsen finnes i. n. väldiga upplag af virke och de flesta af sågverken äro stängda. Det antages att bankerna tvingat virkes-handlarna till denna nedläggning i pris, för att få de stora lagren reagerade och de pengar, som ägarne lånat mot virket som säkerhet, åter i rörelse.

ITALIEN. I provinsen Calabri-en föreför i torsdags ett jordskäl, Inga förluster af lif hafva rapporterats.

— Den välkända engelska författarinnan Louise de la Ramee, bättre känd under namnet Ouida, afled i fredags nära Florence. Hon dog i stor fattigdom. Fastän hennes skriftställarverksamhet inbringat henne en stor förmögenhet.

TYSKLAND. En staty af Gustaf II Adolf kommer att resas i Zwillingkyrkan på Rudolfsplatsen i östra Berlin, en ny kyrka, som i dagarna kommer att invigas. Modellen till statyn är utförd af Martin Goetze, som äfven modellerat det nyligen aftäckta Hardenberg-monumentet, och den är utförd i Carrara-marmor af bildhuggaren Tybbecke. På sockeln står på tyska inristadt orden: "Är Gud med oss, hvem kan då motstå oss?" En bronsgjutning af statyn blef på sin tid öfersänd till konung Oscar.

— Kejsar Wilhelm fyllde i måndags 50 år, och dagen högtidligt hölls öfver hela kejsardömet. Berlin var i galaskrud. Från de olika länder s stats-hufvuden ankommo gratulationer.